

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Journalen NB30

Citation: Kierkegaard, Søren: "Journalen NB30", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2008 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-nb30-txt-shoot-id49c54e80-0c9f-4ae4-b153-ac0e30e2bc69.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 25

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Schopenhauer og Xstd.

S. lader haant om Xstd., gjør Nar af den i Sammenligning med Indiens Viisdom.

Det bliver nu hans Sag. Jeg anseer S. for en meget betydelig Forf., og der vil have sin Betydning just ogsaa for Xstd.

Hans indiske Tungsind: at leve er at lide, er der dog noget Usandt i. Derimod kan det være meget godt om Samtiden faaer en saadan Melancholiets Overhaling, for saa at blive opmærksom paa det Christelige, hvilket Joh. Climacus udtrykker i den Sætning: det at være Christen er at lide, hvad jo ogsaa er det nye Testamentes Lære.

Jeg har ikke Noget imod, at S. med store Kræfter raser mod denne »nederdrægtige Optimisme«, som især Protestantismen excellerer i, jeg er meget glad ved, at han viser, at det aldeles ikke er Xstd.: men den Sætning, at det at være til er at lide protesterer jeg, thi derved gaaer Xstd. ud, paa en Maade som S. maaskee ikke tænker. Næmlig Xstd. forkynder sig at være Lidelse, det at være Christen at være det at lide; men hvis nu det overhovedet at være til, det at være Msk., hvis det er at lide, saa er jo Xstd. berøvet sit Dialektiske, sin Forgrund, det, ved Hjælp af hvilket den negativt gjør sig kjendelig, saa Xstd. bliver en Pleonasm, en overflødig Bemærkning, Galimathias, thi er det at være Msk. det at lide, saa er det jo latterligt, at der kommer en Lære som vil bestemme det saaledes: det at være Xsten er at lide.

Nei Christd. siger ikke at det at være til er at lide. Tværtimod derfor anbringer den sig just paa den jødiske Optimisme, bruger som Forgrund den meest potenserede Livslyst, der nogensinde har klamret sig til Livet – for saa at anbringe Xstd. som Forsagelse, og for saa, at udvise det at være Xsten som det at lide, deri ogsaa indbefattet at maatte lide for Læren.

Ogsaa en anden Vanskelighed er der ved det Schopenhauerske, der let turde være en Art Selvmodsigelse. Lad mig tage et andet Forhold. Bagvaskelse, Calumnies, nederdrægtigt Angreb o: s: v: veed dog Beskeed om den kloge Forsigtighed, at man da ikke gjør en Mand strax til et reent Nul og saa vedbliver Aar ud og Aar ind efter den størst mulige Maalestok at angribe ham, at heri næmlig er en Selvmodsigelse, thi er han et Nul saa er det jo latterligt at see disse enorme Forholdsregler for at tilintetgjøre et Nul. Men saaledes ogsaa med hele den S.⁵ Askese. Den christelige Askese hviler i den Tanke, at det at være til ikke udendvidere er at lide – saa er der Mening i Askesen. Men er det at være til det at lide, saa bliver Askesen let en Eudaimonisme, hvad S.

[a] Askesen tilsigter jo efter hans Mening det, at naae (gjennem Mortificationen af Villien til Livet) at skjøndt man er til det er som var man ikke til, i den Grad er Asketen død for Alt; men naar det at være til er det at lide, saa er jo aabenbart det at være saaledes til at det er som var man ikke til, at man neppe veed, om man er til eller ikke, det er saa aabenbart Eudaimonisme – naturligviis efter fattig Leilighed, ∴, det er den høieste Eudaimonisme naar man med S. antager at det at være til er at lide. Naar det at være til er at lide, kan Eudaimonismen selvfølgelig ikke søges i Retning af at være til^a, den maa søges i Retning af: ikke at være til^b, og den høieste Eudaimonisme bliver den størst mulige Tilnærmelse til det ikke at være til.

selv gjør gjældende mod Stoikerne. Tag et andet Forhold. Xstd. er ikke af den Mening, at Rigdom ikke kan i en vis Forstand kaldes et Gode, just derfor er det den siger: giv Alt til de Fattige. Men hvis En vilde sige: Rigdom er et Onde, viis nu Din Askese ved at give Din Rigdom bort: saa er heri en Selvmodsigelse, thi naar saa er, er det ikke Askese at bortgive sin Rigdom.

Der gives paa saa mange Gebeeter, overalt hvor der er et Dialektisk, der gives en Ivrighed, som er saa ivrig for at indskærpe det Andet, at den i sin Ivrighed borttager det Første og derved i Grunden gjør det Andet umuligt.

a eller i Retning af at potensere »Tilværelse«

b eller i Retning af at depotensere »Tilværelse«

#